
Životopis Prof. Dr. Bernarda Michela

Životopis Prof. Dr. Bernarda Michela

Prof. Dr. Bernard Michel se narodil 6. ledna 1935 v Paříži. Studoval na Sorbonně, kde r. 1959 vykonal státní zkoušku (agrégation) z historie a r. 1970 obhájil doktorskou disertaci.

Po ukončení studií pedagogicky působil nejdříve jako profesor na gymnáziu, od r. 1985 byl vědeckým pracovníkem Centre National de la Recherche Scientifique v Paříži, v letech 1969-1985 působil jako profesor soudobých dějin na univerzitě v Poitiers a od roku 1985 až do odchodu do důchodu v roce 2003 jako profesor soudobých dějin střední Evropy na universitě Paris 1, Panthéon-Sorbonne, kde v současnosti dále působí v doktorském studiu.

Ve své vědecké práci se prof. Bernard Michel zaměřil na středoevropské, zejména rakouské, české a československé dějiny 19. a 20. století, a to jak na dějiny hospodářské a sociální, tak i na dějiny politické, na dějiny mentalit, dějiny nacionalismu a česko-francouzské vztahy. Z této problematiky publikoval cca stovku odborných studií a řadu monografií, zejména Banky a bankéři v Rakousku na počátku 20. století (1976), Paměť Prahy: svoboda a národní vědomí v české a slovenské historii (1976), Státy a národy ve střední Evropě v 20. století (1987), Sacher-Masoch (1836-1895) (1989), Pád rakousko-uherské říše (1917-1918) (1991), Národy a nacionalismy ve střední Evropě (19.-20. století) (1995), Dějiny Prahy (1998). Ve svých vědeckých pracích usiloval o to překročit úzké národní hledisko a důsledně směřoval ke komparaci. Koncepce sociability mu přitom umožnila vykládat vliv hospodářských a sociálních podmínek na svět idejí jinak než v marxistické historiografii.

Od roku 1957, kdy poprvé navštívil Československo, udržoval B. Michel úzké styky s českými a slovenskými historiky. Od roku 1964 pravidelně studoval v českých archivech, i když někdy se značnými překážkami. Je dlouholetým členem Commission Internationale des Études Historiques Slaves při Mezinárodním komitě historických věd, v níž zastával v l. 1968-1990 funkci generálního sekretáře, v l. 1990-1995 předsedy, nyní je čestným předsedou. Je rovněž členem Collegia Carolina v Mnichově a předsedou Komise francouzských, českých a slovenských historiků. Za své vědecké dílo obdržel roku 1990 od ČSAV Medaili Palackého.

Prof. Bernard Michel je v současné době nejdůležitějším znalcem českých a československých dějin ve Francii, ve funkci ředitele Ústavu pro dějiny a civilizaci střední Evropy na Sorbonně volně navazoval na zakladatelské dílo Ernesta Denise. Práce B. Michela jsou obecně vysoko hodnoceny, dvě z nich dostaly cenu Akademie morálních a politických věd. Seminářem prof. Michela prošla většina francouzských historiků mladší generace, kteří se zabývají českými dějinami, a v poslední době i řada českých studentů, zejména doktorandi v tzv. cotutelle a studenti přicházející do Francie v programu Sokrates. Řada jeho žáků je dnes uznávanými odborníky na středoevropskou problematiku. V 90. letech konal i přednášky na Filozofické fakultě UK.

B. Michel vyvíjel mimořádné úsilí směřující k rozvoji česko-francouzských vědeckých styků, zejména ve funkci generálního tajemníka a později předsedy Mezinárodní komise slovanských historických studií. Ve funkci generálního tajemníka Společnosti poskytoval před rokem 1989 cennou pomoc českým proskribovaným historikům, kteří se na něj s důvěrou obraceli. Roku 1989 byl členem oficiální francouzské delegace, která navštívila Československo pod vedením ministra zahraničních věcí Rolanda Dumase. Po roce 1989 zorganizoval ve spolupráci s Ústavem českých dějin na FF UK několik přednáškových cyklů, v nichž v Praze vystoupili přední odborníci na dějiny 19. a 20. století z různých francouzských univerzit. Tyto cykly významně přispěly k poznání výsledků a zejména metod současné francouzské historiografie u nás. Prof. Bernard Michel patří rovněž k těm významným osobnostem francouzského intelektuálního světa, které mají zásluhu na popularizaci české kultury ve Francii.